Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för strategisk samordning

Tjänsteutlåtande
2026-05-18

Diarienummer
KN 2025/1316

Handläggare:
Catharina Fogelström

Remiss av motion 2025:76 av Maria Leissner (L) om kartläggning av självcensur och påtryckningar på regionens bibliotek, RS 2025-1071

Ärendebeskrivning

Ärendet är ett yttrande över en motion av Maria Leissner (L) i vilken en kartläggning av självcensur och påtryckningar kopplat till folkbiblioteken i länets kommuner förordas.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande
Remiss av motion 2025:76 av Maria Leissner (L) om kartläggning av självcensur och påtryckningar på regionens bibliotek, RS 2025-1071

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Kulturnämnden beslutar att anta förslaget till yttrande och uppdrar åt förvaltningen att sända in detsamma till regionledningskontoret

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Motionären framhåller i sin motion bibliotekens centrala roll i det demokratiska samhället som viktiga platser där människor får tillgång till litteratur, information och samhällsdebatt. Med utgångspunkt i en rapport från fackförbundet DIK uttrycker motionären oro över signaler om att självcensur blivit en realitet i vardagen på landets bibliotek, och att vissa boktitlar eller programpunkter undviks.

Mot bakgrund av denna situation menar motionären att det är angeläget ”att kulturnämnden ges i uppdrag att genomföra en fördjupad kartläggning av situationen vid biblioteken i Stockholm, med särskilt fokus på självcensur, hot och påtryckningar”.

Överväganden

Den regionala biblioteksverksamheten träffar regelbundet bibliotekscheferna i länets 26 kommuner. Vid nätverksmötena sätter cheferna dagordningen genom att lyfta önskemål om samtalspunkter av vikt för dem. I chefsnätverket har frågan om självcensur och påtryckningar inte varit en fråga som lyfts som angelägen att samtala kring. Detta behöver naturligtvis inte betyda att utmaningar som beskrivs av motionären inte finns i länets kommuner, men tyder på att man klarar sig själv och inte behöver sina kollegors eller regionens stöd i frågorna.

Andra frågor som däremot dominerat har varit frågan om en nationell lösning för e-böcker, behov av förbättrad nationell biblioteksstatistik, samtal som kopplar till beredskapsfrågor och bibliotekens roll i desamma samt bibliotekens demokratiska roll.

Kommunernas bibliotekschefer pekar också tydligt på att nätverk och kompetensutveckling för personalen som kopplar till läs- och skrivfrämjande, små barns språkutveckling, digital fortbildning inom MIK och AI samt olika tillgänglighetsaspekter är något de vill att regionen prioriterar. Därtill ligger frågan om samverkan kopplat till tyngre infrastrukturfrågor, i enlighet med kulturnämndens uppdrag, högt på agendan.

Sammantaget ser inte kulturförvaltningen att frågan är någon som kommunerna just nu efterfrågar att regionen agerar på men agerar fortsatt lyhört inför de önskemål som lyfts enligt ovan.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsexpediering

Regionledningskontoret.

Eva Bergquist
Förvaltningschef